

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 9357/19
8.9.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиље АА, ..., ... број ..., као правног следбеника ББ, бивше из ..., чији је пуномоћник Гордана Михаиловић, адвокат из Београда, Интернационалних бригада број 13, против тужене ВВ из ..., ... број ..., чији је пуномоћник Катарина Вуловић, адвокат из Београда, Крунска улица број 41/17, ради утврђења ништавости уговора о поклону, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 5430/16 од 06.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 08.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 5430/16 од 06.09.2019. године у ставу првом изреке и у том делу жалба тужене **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

УКИДА СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 5430/16 од 06.09.2019. године у ставу другом, трећем и четвртном изреке и предмет **ВРАЋА** првостепену суду, на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке утврђује се да су родитељи тужиље пок. ГГ, бивши из ... и пок. ББ, бивша из ... за време трајања њихове брачне заједнице, заједничким радом стекли право заједничке својине на имовини коју представљају пословни простор за који није утврђена делатност-локали број ..., ..., ... и ... од 181 м2 број посебног дела ... у ... број ... у приземљу објекта број ... на кат.парц. ... КО ..., лист непокретности број ..., што је тужена ББ из ... дужна да призна и трпи. Ставом другим

изреке обавезана је тужена да тужиљи преда у посед ослобођен од лица и ствари пословни простор за који није утврђена делатност, локале број ..., ..., ... и ... од 181 м2 број посебног дела ... у ... број ... у приземљу објекта број ... на кат.парц. ... КО ..., лист непокретности број ... у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке одбијен је предлог тужене Нада Радоњић да суд прекине поступак у овој правној ствари до правноснажног окончања поступка који се води пред Другим основним судом у Београду у предмету П 25058/12, а ставом четвртим обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 388.310,00 динара.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у целисти из свих законских разлога прописаних одредбом чл.373 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила. Тужиља је одговорила на жалбу. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе чл.386 ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр.72/11, 49/13, 74/13, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене делимично основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл.374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана пресуда морала укинути.

У току спроведеног доказног поступка првостепени суд је утврдио да је, сада пок. ГГ дана ... године купио локале на ... (локали број ..., ..., ..., ... у приземљу објекта пословних услуга у ... у ...), средствима стеченим радом у време трајања заједнице живота у браку склопљеном 1957. године између њега и његове супруге ББ. Овај брак је престао смрћу ГГ, дана ... године. Локалом је располагао уговором о поклону, којег је закључио са туженом, као поклонопримцем у току ... године (с обзиром да је оверен под бројем ...). За закључење овог уговора није имао сагласност супруге. Такође је утврђено да се оставинским решењем Другог општинског суда у Београду ... од 13.09.2006. године допуњава правноснажно решење истог суда ... од 26.07.2006. године, којим је расправљена заоставштина пок. ГГ, те су за наследнике оглашени супруга оставиоца ББ и ћерка оставиоца АА са уделима од по 1/2 идеалног дела, а као накнадно пронађена имовина оставиоца између осталог наведено и право својине на локалима број ..., ..., ... и ... од 181 м2 број посебног дела ... у ... број ... у приземљу објекта број ... на кат.парц. ... КО ..., а по основу наведеног решења ББ и АА укњижиле су се као власници спорних локала у катастру непокретности са уделима од по 1/2 дела. У току поступка првобитна тужиља ББ преминула је дана ... године и као једини законски наследник и правни следбеник исте оглашена је ћерка АА, правноснажним решењем о наслеђивању Основног суда у Новом Саду ... од 21.01.2015. године.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да предметни локали представљају заједничку имовину супружника стечену радом током трајања заједнице живота у браку.

Све важне чињенице за доношење одлуке у ставу првом изреке пресуде, којим је утврдио да предметни локали представљају заједничку имовину супружника стечену

радом током трајања заједнице живота у браку првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио изведеним доказима, које је правилно оценио применом одредбе чл.8 ЗПП-а. Жалбом тужене чињенично стање на којем је заснован овај правилан закључак суда, није доведено у сумњу, а у истој нису истицане нове чињенице, ни предложени нови докази под условом прописаним одредбом чл. 372 став 1 ЗПП-а.

Супротно схватању израженом у жалби, правилно је првостепени суд закључио да пословни простор – локали који су предмет спора представљају заједничку имовину која је стечена радом у току трајања заједнице живота и брака супружника-сада пок. ГГ и сада пок. ББ на основу члана 171 став 1 Породичног закона (“Службени гласник РС” број 18/2005, 72/2011 и 6/2015). Заједница живота у браку ових супружника започела је закључењем брака, а престала смрћу једног супружника, када је и престало стицање заједнице живота.

По правилу, брачна заједница претпоставља заједнички и фактички брачни живот супружника, њихову емоционалну и економску заједницу, дакле заједничко вођење домаћинства и заједничко становање. Међутим, има случајева, као што је овај у питању, кад супружници из одређених разлога, иако нису разведени - живе одвојено, а за време одвојености стичу имовину оба супружника. Одвојеност супружника Кубатлија је резултат њиховог споразума, али без прекида економске заједнице, и тада постоји заједница живота какву има у виду чл. 171. Породичног закона, па чињеница њиховог одвојеног живота није одлучна у погледу стицања заједничке имовине, те је правилно нашао првостепени суд да је и имовина коју представља право својине на пословном простору – локалу стеченом 1986, а поклоњеном 1993. године – њихова заједничка имовина. Ово стога што у оваквим животним ситуацијама одвојени живот супружника не утиче на постојање њихове економске заједнице, јер они и даље по међусобном споразуму, врше заједничка улагања, што потврђује уговор о инвестирању из 1998. године и претварању пословног простора у Операциони центар у којем су као инвеститори наведени брачни пар ГГ и ББ, остварују права из здравственог осигурања заједно, пореске обавезе измирују сходно свом брачном статусу, остварују право на држављанство ..., између осталог и по основу пријављеног заједничког места становања на адреси ...

Неосновано се жалбом тужене оспорава оцена изведених доказа, а са тим у вези и утврђено чињенично стање, те су неосновани жалбени наводи којим тужена указује да у првостепеном поступку није утврђена чињеница од значаја за оцену основаности тужбеног захтева тако што је погрешно утврђена чињеница да су брачни другови имали заједничко пребивалиште, те да првостепени суд није ценио различита пријављена пребивалишта супружника у Србији, као ни чињеницу да је цена предметних локала исплаћена 1990. године, односно 8 година након престанка заједнице живота супружника.

Наиме, одредбом члана 8 ЗПП-а прописано је да суд, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка. О томе, које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа, одлучује суд на основу сопственог уверења. У поступку који је претходио доношењу побијане пресуде као доказно средство се јавља и саслушање странака и сведока. Правилна

оцена исказа сведока и странака подразумева оцену њиховог држања пред судом, сагласност њихових исказа са исказима осталих саслушаних лица и другим изведеним доказима, неспорним и општепознатим чињеницама, а посебну тежину даје и питање да ли сведок има непосредних или посредних сазнања о догађају о коме сведочи, као и оцену општег утиска који сведок односно странка оставља на суд приликом давања исказа.

У конкретном случају, првостепени суд је, ценећи исказе сведока и странака дао управо такву њихову анализу, односно оцену која садржи уверљива и логична објашњења зашто, у погледу одлучне чињенице (постојања заједнице живота у браку између поклонавца ГГ и његове супруге ББ у релевантно време), заснива свој закључак на исказима тужиле, њеног супруга и сведока ДД, а не на исказима тужене и сведока ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ, који имају посредна сазнања о постојању заједнице живота.

Прецизније, првостепени суд је образложио које исказе је и у ком делу прихватио, наводећи при томе логичне и јасне разлоге због којих неке од исказа није прихватио. Првостепени суд је правилно ценио и делове исказа сведока ЖЖ, ИИ и ЂЂ из којих јасно произилази да је поклонодавац био свестан мањкавости оваквог уговора, али да није имао намеру да нарушава економску заједницу са супругом ББ у интересу очувања имовине, између осталог и у корист њихове заједничке кћи.

Правилно је првостепени суд одлучио да не прихвати писани доказ – копију извештаја Службе јавних прихода ... на ... порески број ... од 12.03.2002. године, достављену од стране тужене у току поступка, с обзиром да је тужилца оспорила веродостојност истог, а да тужена током поступка није доставила оригинал истог, применом одредбе чл. 231 став 2 ЗПП-а, а потом и одбио доказни предлог тужене да суд дипломатским путем прибави документе из списка предмета Службе јавних прихода у Немачкој - Франкфурту о пореском поступку против ГГ, као и извештај од 13.03.2002.године, с обзиром да тужена није пружила суду доказ да је претходно без успеха покушала да прибави овај доказ, применом одредбе чл. 240 став 3 ЗПП-а.

Неоснован је навод жалбе да је суд приликом одлучивања у ставу првом изреке одлучио супротно одредби чл. 194 став 1 ЗПП-а, јер је био овлашћен да редакцијом текста захтева, да је нашао да томе има места, изврши измене текста захтева, из којег јасно иначе произилази да се ради о захтеву да је одређена имовина била у режиму заједничке имовине, што је свакако захтев да се утврди неко право односно правни однос, а не чињеница, како се то неосновано истиче у жалби.

Приликом одлучивања о основаности жалбе, односно законитости и правилности првостепене пресуде у наведеном делу, другостепени суд је ценио и остале наводе жалбе тужене, али их није посебно образлагао, сходно члану 396. став 1. ЗПП-а, јер не могу довести до другачије, за тужену повољније, одлуке у овој парници.

Из изнетих разлога, Апелациони суд у Београду потврдио је побијану пресуду у наведеном делу применом одредбе чл.390 ЗПП-а и одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а не може се испитати правилност одлуке о захтеву тужиље за предају у посед ослобођен од лица и ствари пословног простора, који је био предмет уговора о поклону у време док је био у режиму заједничке имовине супружника ГГ и ББ, као и одлуке којим је одбијен предлог тужене за прекид поступка у овој правној ствари до правноснажног окончања поступка који се води пред Другим основним судом у Београду у предмету П 25058/12.

Наиме, нејасно је на чему првостепени суд заснива закључак да не стоје разлози за прекид поступка до правноснажног окончања парничног поступка који се пред Другим основним судом у Београду води под бројем ..., а који за предмет има утврђење ништавости уговора о поклону којим је сада пок. ГГ располагао управо овим локалима за које се тражи предаја истих у посед, у овом парничном поступку, закључен и оверен под Ов ...

Нејасан је закључак првостепеног суда да је целисходно да одлучује о иселењу тужене из спорног локала, налазећи да сада пок. ГГ није могао располагати својим неопредељеним уделом у заједничкој имовини уговором о поклону учињеном овде туженој, по ком основу је она и ступила у посед и користи ове локале и надаље. При томе, првостепени суд с једне стране оцењује да питање пуноважности уговора о поклону, који је закључен између тужене и пок. ГГ не представља претходно питање за доношење одлуке у овој правној ствари, док у истом том ставу (страна 18 први став првостепене пресуде) констатује да је право на посед тужене питање од значаја за основаност тужбеног захтева за предају у посед локала тужиљи, које је сам решио као претходно питање.

Право тужене на посед предметног локала иста заснива на закљученом уговору о поклону, те је јасно да питање пуноважности уговора о поклону представља претходно питање од значаја за одлучивања по захтеву о основности захтева за иселење тужене из предметних локала и предају у посед тужиљи, о ком питању је у току поступак пред Другим основним судом у Београду под бр. ..., а од чијег исхода зависи и питање основности тужбеног захтева за предају у посед истих локала. Због наведеног је побијана одлука у овом делу морала бити укинута и враћена првостепеном суду на поновни поступак и то, како у погледу одлуке којим је усвојен тужбени захтев за предају у посед локала, тако и у погледу одлуке којим је одбијен предлог тужене за прекид поступка до окончања парничног поступка у којем се на нивоу тужбеног захтева решава о постојању правног односа од чијег исхода зависи основаност захтева у овом парничном поступку.

Због наведених недостатака првостепена пресуда је у овом делу – став други и трећи морала бити укинута, па је Апелациони суд у Београду применом одредбе чл.391 став 1 ЗПП-а, одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

У наставку суђења првостепени суд ће поступити у смислу одредаба чл.398 став 2 и 313 ЗПП-а и поново ценити основаност предлога за прекид поступка до окончања парничног поступка који је у току пред Другим основним судом у Београду под бројем ..., имајући у виду да питање пуноважности уговора о поклону којим је сада пок. ГГ располагао предметним локалима из којих се тражи иселење тужене и предаје

у посед тужиљи у овом парничном поступку, представља претходно питање за оцену основаности тужбеног захтева у том делу у овом парничном поступку. Након што, поштујући забрану из члана 398 став 3 ЗПП-а, утврди све чињенице од којих зависи одлука о преосталом делу тужбеног захтева, а по исходу парничног поступка пред којим се решава о правном питању које представља претходно питање за овај парнични поступак, првостепени суд ће правилном применом материјалног права поново одлучити о преосталом тужбеном захтеву и за своју одлуку дати јасне и ваљане разлоге.

Укинута је и одлука о трошковима спора садржана у ставу четвртом изреке, на основу одредбе чл.401 тачка 3 ЗПП-а, пошто она зависи од коначног исхода спора и успеха странака.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић